

Energetyka obywatelska – Podejście aby zredukować ubóstwo energetyczne?

Finansowanie OZE poprzez Plan Akcjonariatu Konsumentckiego (Consumer Stock Ownership Plan “CSOP”)

“Społeczności energetyczne - uwarunkowania w prawie polskim”
Słupsk, 24 czerwiec 2022

Agnieszka Filipiak & Prof. Dr. iur. Jens Lowitzsch, European University Viadrina, lowitzsch@europa.uni.de
Kelso Professorship of Comparative Law, East European Business Law and European Legal Policy

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

SCORE
Co-own. Prosume. Renew.
Supporting Consumer Ownership in Renewable Energies

Definicja „Prosumenta” według Art. 2 RED II

„14) „prosument energii odnawialnej” oznacza

- ▶ odbiorcę końcowego działającego w ramach swoich obiektów o określonych granicach
- ▶ lub, jeśli jest to dozwolone przez państwo członkowskie, w ramach innych obiektów,
- ▶ który wytwarza odnawialną energię elektryczną na własne potrzeby
- ▶ oraz który może magazynować lub sprzedawać samodzielnie wytworzoną energię elektryczną, pod warunkiem że
- ▶ w przypadku prosumenta OZE, niebędącego gospodarstwem domowym, działania te nie stanowią jego podstawowej działalności handlowej lub zawodowej.”

= też MŚP!

Aneks: Akcjonariat konsumencki w Dyrektywy OZE II

(Grudzien 2018)

Dyrektywa OZE II stanie się prawem obowiązującym w UE 28 w Czerwcu r. 2021 !

SCORE = Podejście CSOPu

▶ Plan akcjonariat konsumencki – Consumer Stock Ownership Plan

(CSOP; pilot w 1958 r. w Kalifornii „Valley Nitrogen Producers Inc.”) – umożliwia:

- ▶ Konsumentom nieposiadającym oszczędności, ani zdolności dostępu do kredytów inwestycyjnych
- ▶ na nabycie w sposób proaktywny i opłacalny majątku produkcyjnego w elektrowniach zasilanych z OZE.

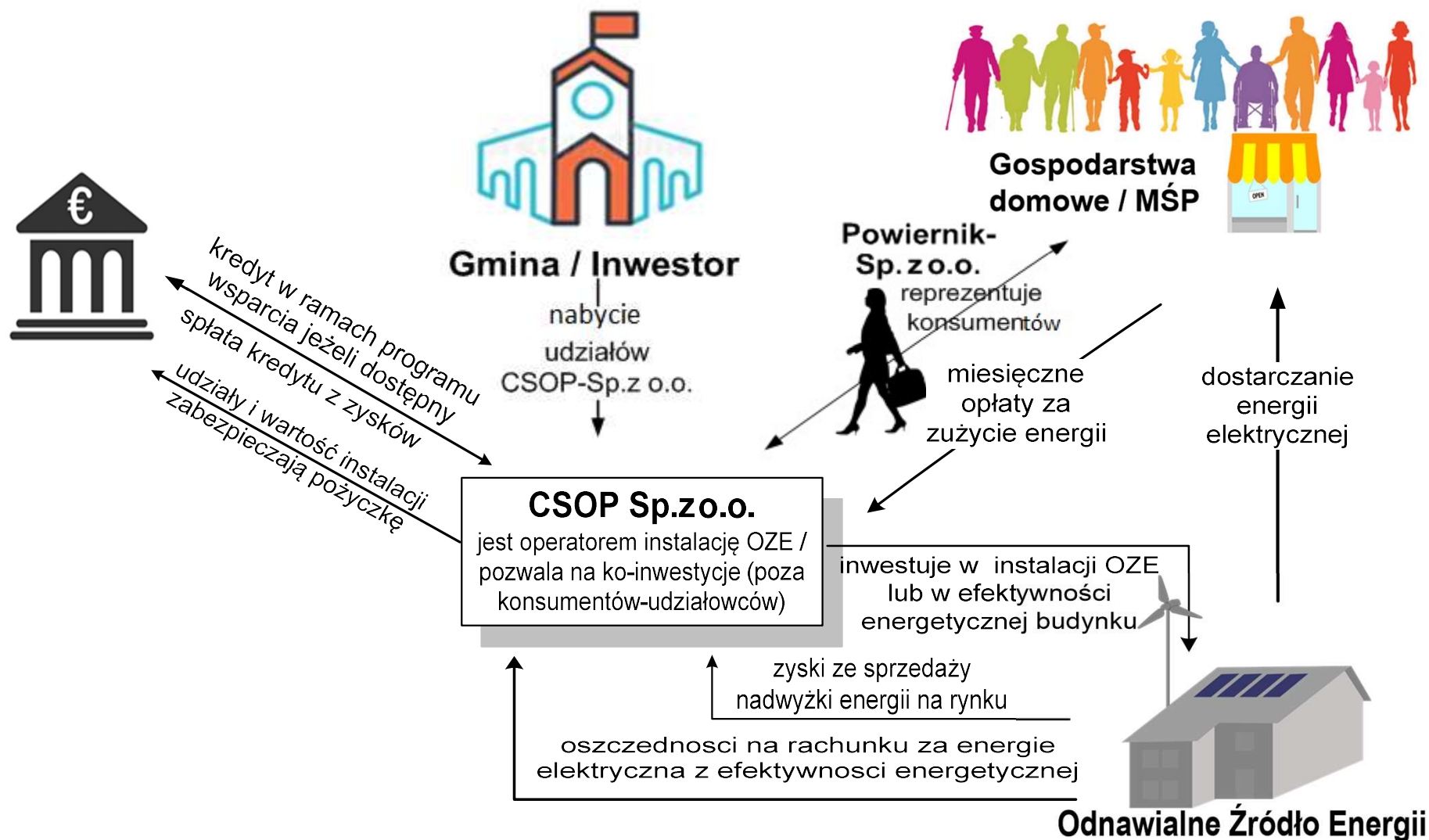
▶ Zyski z akcji CSOP trafiają najpierw do spółki CSOP na spłatę pożyczki

- ▶ Po spłaceniu, akcje są rozdzielane między nowych konsumentów-właścicieli,
- ▶ którzy od tego momentu korzystają z pełnej dywidendy jako akcjonariusze.

▶ CSOP oferuje dwa poziomy dla współinwestycji:

- ▶ Lewarowane inwestycje finansowane przez kredyt inwestycyjny na rzecz konsumentów
- ▶ Nie-lewarowane inwestycje finansowane przez inwestora strategicznego

Finansowanie OZE i Efektywności Energetycznej poprzez "CSOP" (Consumer Stock Ownership Plan)

Wyzwania: Aktywizacja Współinwestorów

Włączenie grup wrażliwych i inwestorów strategicznych

Typowy "prosument":

- ▶ mężczyzna,
- ▶ powinowactwo techniczne
- ▶ w średnim wieku,
- ▶ > 50 lat
- ▶ wyższy dochód

Typowi lokalni współinwestorzy?

- ▶ Gmina
- ▶ Małe I Średnie Przedsiębiorstwa
- ▶ Klaster Energetyczny
- ▶ ...

Niedoreprezentowane grupy:

- ▶ obywatele o niskich dochodach:
 - samotni rodzice
 - bezrobotni
 - pracujący biedni
- ▶ kobiety
- ▶ mniej wykształceni
- ▶ młodzi ludzie

Strategiczny współinwestorzy?

- ▶ Inżynieria instalacji OZE
- ▶ Dostawca energii
- ▶ Operator systemu dystrybucyjnego
- ▶ ESCO
- ▶ ...

„Wspomagane” CSOP – dostosowanie CSOP do potrzeb wrażliwych konsumentów

W przeciwieństwie do typowego CSOP’u, CSOP „Wspomagany” jest dostosowany do okoliczności konkretnej sytuacji, w tym potrzeb wrażliwych konsumentów:

- ◆ Instalacja OZE jest finansowana z darowizny, natomiast
- ◆ Nabycie udziałów przez beneficjentów-konsumentów jest dodatkowo ułatwiane przez dedykowaną wpłatę od darczyńcy.

W rezultacie uczestniczący mieszkańcy potrzebują jeszcze mniejszego wkładu początkowego, aby dołączyć do projektu.

Aby ominąć ryzyko ze dodatkowy dochód prosumenta zostanie zrównoważony przez pomocą społeczną:

- ◆ Można alokować mieszkańcom pieniądze zaoszczędzone dzięki produkcji OZE i na rzecz efektywności energetycznej do specjalnego funduszu wydatków;
- ◆ Fundusz ten pokrywa wydatki na ich osobiste potrzeby, takie jak na przykład nowa para butów, wspólna wycieczka rekreacyjna lub instrument muzyczny.

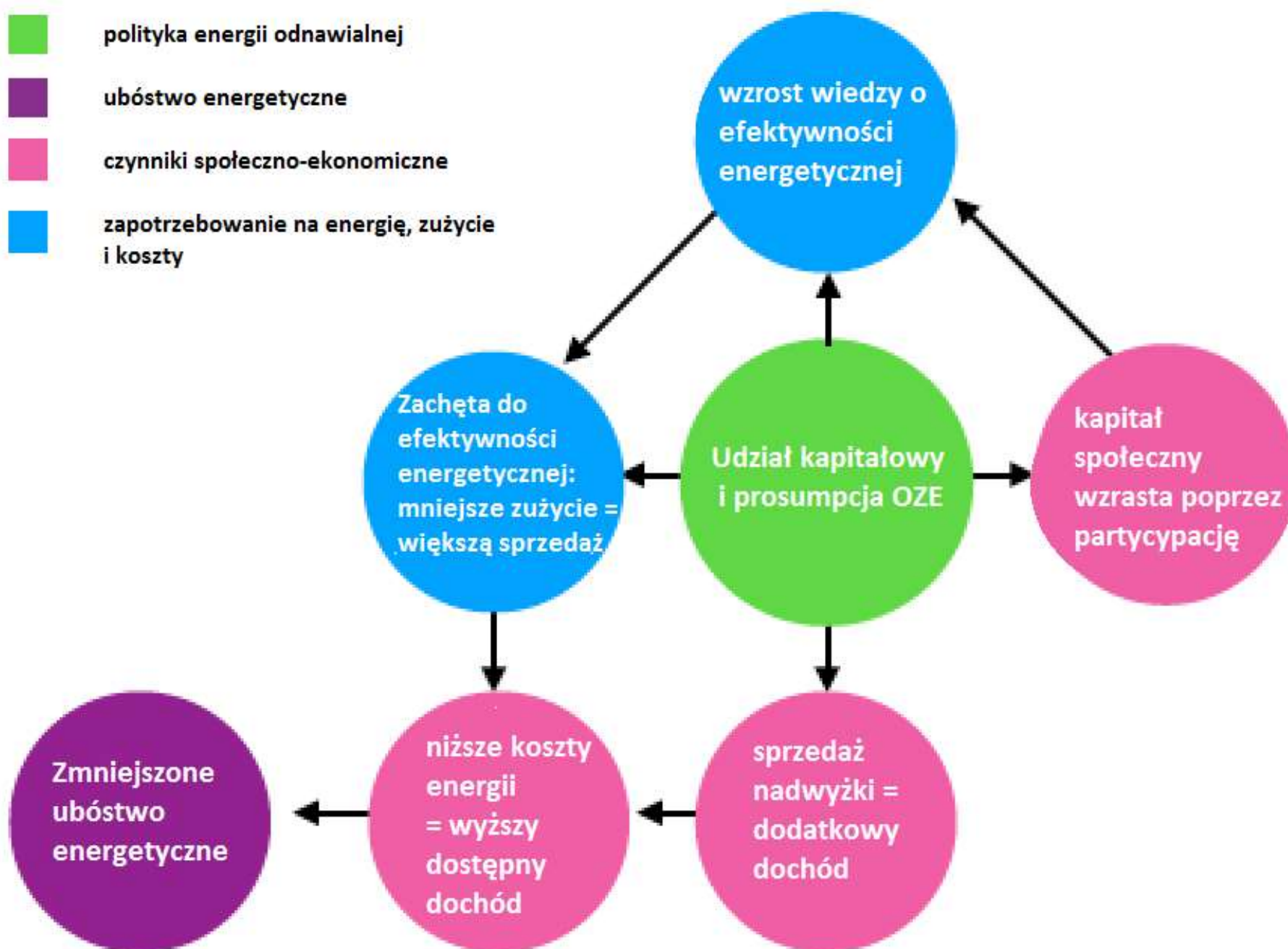
Przykład: Centrum Usług Socjalnych Praga (CSSP) – Žilinská w Republice Czeskiej

W 2021 g. Administracja miasta zgodziła się z CSSP na sfinansowanie instalacji fotowoltaiki w celu zaopatrzenia lokalizacji w energię elektryczną, tym samym obniżenie rachunku za energię.

Miasto planuje sprzedaż części instalacji mieszkańcom schroniska. W kontekście SCORE wspomniane strony przewidują uruchomienie „wspomaganego” CSOP:

- ◆ Do 25% instalacji PV byłoby sprzedawane klientom CSSP, którzy chcieliby w niej uczestniczyć, czyniąc z nich współwłaścicieli, a tym samym prosumentów;
- ◆ Odpowiedni wkład dawcy pomógłby tym mieszkańcom w nabyciu udziałów własnościowych;
- ◆ Dzielenie się 25-50% zysków z oszczędności energii elektrycznej i środków efektywności energetycznej z uczestnikami „wspomaganego” CSOP’u poprzez specjalny fundusz wydatków.

- polityka energii odnawialnej
- ubóstwo energetyczne
- czynniki społeczno-ekonomiczne
- zapotrzebowanie na energię, zużycie i koszty

Zalety zwiększonego uczestnictwa obywateli w prosumpcji energii

Model przyszłości?

W ramach programu SCORE przeprowadzone zostały od roku 2018 do z sukcesem pilotażowe projekty w 3 miastach:

- We Włoszech w Val di Susa
- W Czechach w mieście Praga
- W Niemczech w mieście Essen

W Polsce w Słupsku w CSOP asystowany w budynku Towarzystwa Pomocy im. Brata Świętego Alberta

Do tych projektów dołączyły miasta kopiujące te modele w swoich projektach w Holandii, Portugalii, Chorwacji, Hiszpani i innych jeszcze miastach w Polsce i Czechach.

Miasta uczą się poprzez dzielenie się doświadczeniami legislacyjnymi i technicznymi miast pilotażowych - wiedza z osiągnięć projektu jest otwarcie dostępna dla zainteresowanych.

Disclaimer

The SCORE project has received funding for a coordination and support action from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 784960.

Any information and opinion presented during this talk reflects the view of the consortium. EASME and the Commission are not responsible for any use that may be made of the information it contains.

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

SCORE - Supporting Consumer co-Ownership in
Renewable Energies - GA 784960